

dingmethodes beklemtoont Luc De Smet de noodzaak van een coherente visie, eerder dan het proeven van veel invalshoeken. "Het is didactisch beter één duidelijke lijn te stellen waaraan de leerling zich onderwerpt. Ik heb de laatste vier jaar voor het ontstaan van de school workshops in New York geleid binnen zeer Method-georiënteerde opleidingen (3); het parcours ligt natuurlijk anders, maar het punt waar naartoe gewerkt wordt, is hetzelfde, én het materiaal: de acteur staat in het centrum van alles."

"Er wordt inderdaad veel geknoeid in opleidingen. Niet dat het hier ideaal zou zijn, maar we proberen om geen foute dingen te doen. We hebben ook nog nooit ongelukken gehad, ondanks het verregaande werk. Ze zien bij momenten vreselijk af, maar het is een atletisch lijden. Ik heb het nog nooit meegeemaakt dat mensen 'ziek' worden. Als zieken zich aandienen worden ze weggestuurd en dat is twee maal gebeurd in acht jaar. De eisen zijn ook zo hoog dat je psychisch volledig in orde moet zijn. Voor therapie of praatgroepstoestanden is er geen plaats."

GEGEVENS

Docenten: Luc De Smet, Karelmaria De Boeck, Beatrice Godenir.

Gastdocenten: Patrick Van Antwerpen, André Riotte, Guy Belhomme. Aantal uren: 4 u. per dag, 20 u. per week.

Toelatingsvoorwaarden en -proeven: geen.

Inschrijvingsgeld: 2000 fr per jaar inschrijving, 5000 fr per maand lesgeld.

Adres: De Kleine Academie, Schildknaapstraat, 1000 Brussel, tel. (02) 514 18 45.

Opleiding Docent Drama

Van Brussel naar Antwerpen. Van een ex-tapijtenwinkel naar een loods op 't Zuid waar in de Vrije Val enkele Studio's ingericht zijn. Tiem organiseert er op vrijdag en zaterdag de opleiding *Docent Drama*. Het eerste jaar sluit bij mijn bezoek een lesblok af met een evaluatie, het tweede jaar krijgt speltraining van Ludo Van Passel: er wordt gewerkt met diernetamorfosen en zelfgemaakte teksten. Statige giraffen, venijnige poezen en andere beestjes krijgen stilaan menselijke trekken, beginnen zelfs te praten ("attaquer direct je tekst" luidt het) en treden tenslotte in dialoog. Er worden spelletjes 'stoorzender' gespeeld waarbij de ene tekst de andere tracht af te leiden, er wordt gerelaxeerd, geïmproviseerd, gevocaliseerd, gesoneerd. Er zit een grote portie acteergerichte training in die mikt op uitbeelding en verbeelding, ook oefeningen die louter spelplezier opwekken. De open functionaliteit zoals die in de speltraining tot uiting komt, blijkt ook uit de gesprekken met de deelnemers, negen meisjes en één jongen. Men kiest voor deze opleiding omdat ze zich niet enkel tot acteurs richt, omdat ze een veelheid van theatertoepassingen openlaat: in het vormingswerk, het sociaal-cultureel werk, voor het lesgeven, het begeleiden van groepen, het maken van kindertoneel; twee deelnemers beschouwen het toch als een acteer(voor)opleiding.

Het lesprogramma bestaat ook uit verschillende blokken waarin aan al deze aspecten aandacht wordt besteed. In het eerste blok (*Kennismaking en oriëntatie*) wordt groepsdynamiek onderzocht en een basis van speltraining gelegd wat in het tweede blok (*Spelkwaliteit*) wordt uitgewerkt rond improvisatie, rollenspel, omgaan met emoties. In het tweede jaar (*Spelstructuur*) worden spel en beweging meer naar vormgeving en communicatie gericht en wordt het pedagogische element belangrijker met het opstellen van dramalessen, het werken aan begeleidingskwaliteiten en het lopen van een stage. Het geheel wordt afgerond met een spelexperiment, een project dat gekozen wordt door de deelnemers.

Voor Vlaanderen is de 'docent drama'-opleiding nieuw en uniek. In Nederland, waar de vier lesgevers – Rudi Clause, André De Smet,

Ludo Van Passel, Hilde Vleugels – trouwens allemaal school gelopen hebben, bestaat het leren omgaan met dramavormen, los van de louter artistieke toepassing, al vanaf 1960 toen Wanda Reumer de Akademie voor Woord en Gebaar in Utrecht startte en daarmee de eerste speldocentenopleiding ter wereld stichtte. De opleiding werd door de overheid erkend en wordt nu al gegeven in Arnhem, Amsterdam, Utrecht, Eindhoven en Maastricht. Er bestaat zelfs een tijdschrift, *Speltribune*, dat zich op dergelijke theatervormen toeleet.

Twee componenten staan in de docentenopleiding centraal: agogiek en spel. Gedurende de 25 jaar dat de opleiding in Nederland bestaat en ook afhankelijk van het instituut worden er andere accenten gelegd, verschillen benaderingswijze en leermethode: b.v. in de verhouding tussen ervaringsgericht onderwijs of het opdoen van theoretische kennis, in de klemtoon op het docentschap of op regie en acteren, in het maatschappelijk engagement, enz. De opleiding situeert zich op het snijpunt van theater en vorming en beschikt daardoor over een ruime marge van mogelijkheden, toepassingen, evolutie. Spel wordt niet louter om de artistieke finaliteit gebruikt. Renier Niëns (docent in Utrecht): "Ik vind dat een bredere interpretatie van het begrip 'spel' ingang zal moeten vinden. Spelen is nu vaak te zeer gelijk aan toneelmattig improviseren. Spel wordt veel ruimer, als het niet alleen vanuit theatrale denkkaders geïnterpreteerd wordt, maar als het zich uitbreidt met benaderingswijzen, die speelse momenten proberen te herkennen in bestaande leef- en werkstijlen en daarbij proberen aan te knopen". (4)

De docentenopleiding die Tiem in Antwerpen organiseert bestaat sinds 1982 en werd opgezet uit een dubbele overweging. Rudi Clause: "Het feit dat er in Vlaanderen inderdaad nog geen plaats was waar men pedagogisch kon leren werken met theater en men dus over de grens moest; en de invoering door minister Coens van een vak 'expressie' terwijl er niemand is om het te geven".

Zoals in Nederland behoudt het programma de grootste openheid tegenover alle mogelijke toepassingen van dramawerkvormen. André De Smet: "We willen de opleiding zo breed en algemeen mogelijk houden waardoor alle facetten van spel, spelervaring, spelbegeleiding, vorm-